

|                                                         |
|---------------------------------------------------------|
| <b>Styrdokument</b>                                     |
| Dokumenttyp: Plan                                       |
| Beslutat av: Kommunstyrelsen                            |
| Fastställsedatum inkl. dnr: 2026-02-04 §25, KS.2025.203 |
| Gäller för: Kommunkoncernen                             |
| Ansvarig: Avdelningschef för verksamhetsstyrning och it |
| Revideras: En gång vart fjärde år eller vid behov       |
| Följs upp: Enheten för säkerhet, kunskap och analys     |

# Krisledningsplan

Dnr: KS 2025.203  
2026-02-03

# Innehållsförteckning

|       |                                                        |    |
|-------|--------------------------------------------------------|----|
| 1     | Inledning.....                                         | 4  |
| 1.1   | Syfte med planen .....                                 | 4  |
| 1.2   | Användning av planen.....                              | 4  |
| 1.3   | Avgränsningar.....                                     | 4  |
| 2     | Gemensamma utgångspunkter.....                         | 4  |
| 2.1   | Regelverk .....                                        | 5  |
| 2.2   | Definitioner och begrepp .....                         | 5  |
| 3     | Krisledningsorganisationen.....                        | 9  |
| 3.1   | Organisation utifrån olika störningsnivåer.....        | 9  |
| 3.1.1 | Grundläget .....                                       | 9  |
| 3.1.2 | Nivå 1 – Grön .....                                    | 9  |
| 3.1.3 | Nivå 2 – Gul.....                                      | 10 |
| 3.1.4 | Nivå 3 – Orange .....                                  | 10 |
| 3.1.5 | Nivå 4 – Röd.....                                      | 10 |
| 3.1.6 | Nivå 5 – Svart.....                                    | 10 |
| 3.2   | Förvaltningarnas krisledning.....                      | 10 |
| 3.3   | Kommunövergripande krisledningsgrupp .....             | 11 |
| 3.4   | Kommundirektören.....                                  | 12 |
| 3.5   | Krisledningsnämnden.....                               | 12 |
| 3.6   | Kommunala bolag.....                                   | 13 |
| 3.7   | Lokal inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) ..... | 13 |
| 3.8   | Kommunalt krisstöd .....                               | 13 |
| 3.9   | Avveckling av krisledningsorganisationen .....         | 13 |
| 4     | Kriskommunikation .....                                | 14 |
| 4.1   | Mål med kriskommunikation .....                        | 14 |
| 4.2   | Målgrupp.....                                          | 15 |
| 4.3   | Generella arbetsuppgifter.....                         | 15 |
| 4.4   | Kommuniceringsansvariga .....                          | 15 |
| 4.5   | Viktiga informationskanaler .....                      | 16 |
| 4.6   | Informationsnumret 113 13.....                         | 16 |
| 4.7   | Myndighetsmeddelande.....                              | 16 |
| 4.8   | Viktigt meddelande till allmänheten (VMA).....         | 16 |
| 4.9   | WIS, Webbaserat informationssystem.....                | 17 |
| 5     | Övrigt.....                                            | 17 |

|     |                                      |    |
|-----|--------------------------------------|----|
| 5.1 | Lokaler, samband och utrustning..... | 17 |
| 5.2 | Samverkan.....                       | 18 |
| 5.3 | Bistånd .....                        | 18 |
| 5.4 | Rapportering till länsstyrelsen..... | 18 |
| 5.5 | Ekonomi .....                        | 18 |
| 5.6 | Utvärdering.....                     | 19 |
| 5.7 | Övning och utbildning .....          | 19 |
| 6   | Referenslista.....                   | 19 |
|     | Bilaga 1 Krisnivåer.....             | 20 |
|     | Bilaga 2 Stabsfunktionerna.....      | 21 |
|     | Bilaga 3 Lokalisering.....           | 23 |

# I Inledning

Kommunen ska enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, minska sårbarheten i sina verksamheter och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommunen ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Kommunen ska enligt lagen ha en plan för hantering av extraordinära händelser.

## I.1 Syfte med planen

Syftet med planen är att den ska bidra till att öka förmågan att hantera samhällsstörningar av olika slag upp till krig. Förmågan ska öka genom att planen beskriver kommunens krisledningsorganisation samt ansvarsfördelning inom organisationen. Planen beskriver även hur kommunen ska bedriva samverkan och ledning i syfte att uppnå inriktning och samordning.

## I.2 Användning av planen

Planen ska vara ett stöd och hjälpmedel för hela krisledningsorganisationen. Planen ska kunna användas före, under och efter alla typer av kriser och den ska kunna användas i sin helhet eller enbart delar av den. Varje förvaltning beslutar själva om de har behov att ta fram sin egen, mer detaljerad plan.

## I.3 Avgränsningar

Varje situation är olik den andra och därför finns det inga tidsangivelser hur snabbt något i planen bör genomföras. Grundinställningen är att allt ska ske på ett skyndsamt sätt utifrån krisens karaktär.

Planen beskriver hur krisledningsarbetet ska organiseras och inte i detalj hur specifika samhällsstörningar ska hanteras.

# 2 Gemensamma utgångspunkter

När flera personer eller aktörer ska agera tillsammans behövs ett gemensamt språk och förståelse för hur termer ska användas för att undvika missförstånd och tidskrävande förklaringar.

Vi behöver ha kunskap om regelverk, principer, varandras roller, ansvar och mandat för att hantera samhällsstörningar. Det är kunskap som skapas före en samhällsstörning genom att ha läst planen samt fått utbildning och övning. Kunskap skapas också genom hantering av en kris och genom utvärdering, lärande och ytterligare övningar efter samhällsstörningar.

## 2.1 Regelverk

Nedan finns en lista över några relevanta lagstiftningar och vägledningar inom området beredskap. Utöver det finns sektorsspecifika regelverk som är relevanta vid hanteringen av samhällsstörningar inom ett avgränsat område. Det kan till exempel vara lagstiftning som rör socialtjänst eller räddningstjänst.

- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)
- Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap
- Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- Förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap
- Kommunallag (2017:725)
- Förvaltningslagen (1986:223)
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL)
- Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)

## 2.2 Definitioner och begrepp

Samhällets **krisberedskap** kan beskrivas som förmågan att förebygga, motstå och hantera krissituationer.

Krisberedskapen bygger på att samhällets normala, dagliga verksamhet förebygger och hanterar olyckor och mindre omfattande störningar.

När den ordinarie verksamheten inte klarar av att hantera en kris måste resurserna förstärkas. Krisberedskapen är alltså den förmåga som skapas i många aktörers dagliga verksamhet och inte en utpekad organisation eller en aktör.

**Extraordinär händelse** definieras i 4 § lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

En extraordinär händelse avser en sådan händelse som:

- avviker från det normala och är svår att förutse
- innebär en allvarlig störning eller en överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och som kräver skyndsamma insatser av kommunen
- drabbar många människor och stora delar av samhället
- hotar grundläggande värden

- inte kan hanteras med normala resurser av en ordinarie organisation, utan det krävs samordnade och skyndsamma åtgärder från flera aktörer.

I 7 § lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap står följande:

**Geografiskt områdesansvar** innebär att kommuner inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid ska verka för att:

- olika aktörer samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet i fråga om extraordinära händelser i fredstid
- att krishanteringsåtgärder samordnas under en extraordinär händelse
- informationen till allmänheten samordnas

En **samhällsstörning** är företeelser och händelser som hotar eller skadar det som ska skyddas i samhället. Det kan vara allt från en mindre olycka, ett elavbrott, förtroendekris, en skogsbrand eller dataintrång.

Samhällsstörningar är ett gemensamt uttryck för alla delar i hotskalan, det vill säga olyckor, kriser och krig. En störning kan komma plötsligt eller utvecklas med tiden från något som skaver i samhällsmaskineriet till att bli det enda kommunen har att hantera under en tid. Det är ofta oväntat men det kan vara något som är förväntat, som ett oväder, eller planerat som ett stort idrottsarrangemang. (MSB, Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, 2018)

**Ledning** är den funktion som, genom att en aktör bestämmer, åstadkommer inriktning och samordning av tillgängliga resurser.

**Samverkan** är den funktion som, genom att aktörer kommer överens, åstadkommer inriktning och samordning av tillgängliga resurser.

**Inriktning** är orientering av tillgängliga resurser mot formulerade mål. Varje aktör har alltid en egen inriktning. Inriktning är en effekt hos de resurser som hanterar samhällsstörningar. När flera aktörer fungerar tillsammans finns det också en aktörsgemensam inriktning.

**Samordning** är anpassning av aktiviteter och delmål så att tillgängliga resurser kommer till största möjliga nytta. Samordning handlar alltså om att aktörer inte ska vara i vägen för varandra, och hjälpa varandra där det går. Samordning är en effekt hos de resurser som hanterar samhällsstörningar.

Definitionerna av samverkan, ledning, inriktning och samordning är hämtade ur gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar (MSB, Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, 2018).

En **samhällsviktig verksamhet** avser en verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. Definitionen ovan uppdaterades 2020 av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, PM 2020-10-07, ärendenr. MSB 2020-11275).

Enligt 1 § lag 1992:1403 om totalförsvar och höjd beredskap är **totalförsvar** all verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvaret består av militärt försvar och civilt försvar.

Beredskapen kan höjas för att stärka landet försvarsförmåga. **Höjd beredskap** består av skärpt beredskap eller högsta beredskap. Vid höjd beredskap kan delar av eller hela totalförsvaret mobiliseras. Om Sverige är i krigsfara får regeringen besluta om skärpt eller högsta beredskap. Om Sverige är i krig råder högsta beredskap och all samhällsverksamhet som då skall bedrivas är totalförsvar. Detta enligt 1 § - 3 § lag 1992:1403 om totalförsvar och höjd beredskap.

Under höjd beredskap är regler, förhållningssätt och arbetssätt i flera delar detsamma som vid krisberedskap i fred men det tillkommer lagar och regler. Regeringens befogenheter och mandat är dessutom utvidgade under höjd beredskap och Regeringsformen ger möjligheter till utökade befogenheter för enskilda myndigheter.

**Civilt försvar** är ingen särskild organisation. Utan civilt försvar är den verksamhet som bedrivs av statliga myndigheter, kommuner, regioner, företag och frivilligorganisationer i syfte att skydda befolkningen, samhällsviktiga funktioner samt ge stöd åt Försvarsmakten.

Mer om totalförsvar och civilt försvar finns att läsa på Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps hemsida [msb.se](https://www.msb.se).

De av regeringen angivna målen för krisberedskap är:

- Minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet,
- Värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att

upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö då olyckor och krissituationer inträffar.

Det finns några **grundläggande principer** som krisberedskap och civilt försvaret i Sverige bygger på och dessa är:

- Ansvarsprincipen
- Likhetsprincipen
- Närhetsprincipen
- Samverkan

Principerna är inte definierade i lag utan framgår av olika utredningar, förarbeten och propositioner.

Ansvarsprincipen innebär att en samhällsstörning i första hand ska hanteras av de som har ansvaret i vanliga fall. Störningen ska hanteras där den inträffar och av de som arbetar inom verksamheten i vardagen - närhetsprincipen. Om det är samma personer som hanterar en störning som arbetar i verksamheten vanligtvis är det större möjlighet att hanteringen sker effektivt - likhetsprincipen. Omgivningen förblir också så lik vardagen som möjligt. En samhällsstörning är inte ett normalläge och därför måste samverkan ske utanför förvaltningsgränserna och även utanför den kommunala organisationen.

Ytterligare principer inom krisberedskapen är att arbeta **före, under och efter** en samhällsstörning eller extraordinär händelse. I förhållande till den här planen innebär det till exempel att:

**Före** en samhällsstörning arbetat fram och uppdaterat relevant stödmaterial som funktionskort och checklistor. Utbildning och övning ska genomföras kontinuerligt.

**Under** en samhällsstörning tillämpat planen.

**Efter** en samhällsstörning utvärderat och tagit med sig erfarenheter i syfte att lära sig av händelsen, utveckla riktade utbildningar för att förbättra hantering av samhällsstörningar i framtiden.



### 3 Krisledningsorganisationen

Kommunen aktiverar vid behov krisledningsstaben KI-9<sup>1</sup> helt eller delvis och den kan anpassas i sin sammansättning och utifrån samhällsstörningens omfattning.

Krisledningsorganisationen med krisledningsgrupp (KRG<sup>2</sup>) och krisledningsstaben ska:

- leda och samordna verksamheter
- samverka med andra aktörer
- säkerställa samband internt och externt
- informera allmänheten under samhällsstörningar

I varje kommunal förvaltning ska alla organisatoriska nivåer förstå värdet av att kunna ge tidiga signaler om störning i samhällsfunktioner. När störningar inträffar ska högre chefsnivå och samverkande organisationer informeras.

#### 3.1 Organisation utifrån olika störningsnivåer

##### 3.1.1 Grundläget

Händelser kan hanteras av berörd verksamhet med befintliga resurser inom ordinarie organisation. Det innebär till exempel att beslutsfattande sker som vanligt.

Om det inträffar en samhällsstörning finns det fem (5) olika nivåer:

- Nivå 1 – Grön
- Nivå 2 – Gul
- Nivå 3 – Orange
- Nivå 4 – Röd
- Nivå 5 – Svart

##### 3.1.2 Nivå 1 – Grön

Händelsen kan hanteras självständigt av berörd verksamhet med anpassad organisation.

---

<sup>1</sup> Se dokument "Stabsinstruktion" för information om stabens uppbyggnad och funktion.

<sup>2</sup> KRG = Krisledningsgrupp, i huvudsak bestående av kommunledningsgrupp (KLG) men utan hr-chef, kommunikationschef och ekonomichef vilka återfinns som funktionschefer i krisledningsstaben när denna är aktiverad. Avdelningschef för verksamhetsstyrning ingår inte heller i krisledningsgruppen.

### 3.1.3 Nivå 2 – Gul

Händelse som kan hanteras inom berörd verksamhet med anpassad organisation med möjlighet till stöd av central krisledning/stab.

### 3.1.4 Nivå 3 – Orange

Händelse som inte kan hanteras inom berörd verksamhet utan att central krisledning och stab är aktiverad.

### 3.1.5 Nivå 4 – Röd

Krisledningsnämnden informerad eller aktiverad. Central krisledningsgrupp/staben är aktiverad.

### 3.1.6 Nivå 5 – Svart

Höjd beredskap

Det är svårt att fastställa att en viss typ av samhällsstörning alltid innebär en specifik störningsnivå. En storm till exempel skulle kunna vara störningsnivå 2 (gul) men om det sammanfaller med snöfall eller stor personalbrist kan det innebära störningsnivå 3 eventuellt nivå 4. Därför är det bättre att uppskatta störningsnivån utifrån hur bra förmågan är att hantera samhällsstörningen.

Störningsnivån varierar och ska uppdateras löpande under hela samhällsstörningen. Utförligare information om störningsnivåerna finns i bilaga I.

## 3.2 Förvaltningarnas krisledning

Förvaltningarnas krisledning aktiveras om en samhällsstörning bedöms kunna hanteras inom berörd förvaltning med en anpassad organisation. Därför aktiveras en krisledning inom förvaltningen som leder och samordnar krishanteringen. Det finns alltid en beslutsfattare som är ytterst ansvarig.

Om en samhällsstörning kan hanteras av förvaltningens krisledning aktiveras inte krisledningsstab utan hålls endast informerad. Däremot kan det vara aktuellt med stödresurser från krisledningsstaben till exempel i form av kriskommunikation.

Nämndens och förvaltningens ansvar kvarstår under samhällsstörningar förutom om krisledningsnämnden är aktiverad och har fattat beslut om att överta hela eller delar av nämndens uppgifter.

Om krisledningsstaben är aktiverad leder förvaltningskrisledningen de operativa insatserna i den egna verksamheten.

Vid samhällsstörningar finns alltid en risk att fatta snabba och mindre medvetna beslut. För att en beslutsfattare ska kunna fatta medvetna och övervägda beslut behövs ett bra underlag och ett bra stöd.

Det får beslutsfattaren genom att aktivera en stab. Läs mer i dokumentet Stabsinstruktion Gislaved kommun.<sup>3</sup>

Alla stabsfunktioner finns beskrivna i funktionskortet.<sup>4</sup> Om samma struktur finns i olika staber underlättar det samarbetet mellan staberna.

### 3.3 Kommunövergripande krisledningsgrupp

Vid en samhällsstörning störningsnivå 3 (orange) eller extraordinär händelsenivå 4 (röd) kan förvaltningarnas krisledning inte hantera samhällsstörningen. Krisledningsgruppen med krisledningsstab måste aktiveras helt eller delvis. Anledningen är att det krävs kommunövergripande samverkan och ledning i syfte att arbeta mot samma inriktning och samordna resurserna. Inriktning och samordning är avgörande för att få störst effekt, därför behöver krisledningsgruppen samlas vid en samhällsstörning nivå 3 eller extraordinär händelsenivå 4.

Krisledningsgruppen består i grunden av ordinarie medlemmar i kommunledningsgruppen. De som ingår i krisledningsgruppen är kommundirektör, biträdande kommundirektör, tillika stabschef, förvaltningschefer, tillika tfj stabschefer vid stabschefs frånfalle, näringslivschef, VD för Gislaved Energi Koncern AB, VD för AB Gislavedshus. Kommundirektör, eller dennes ställföreträdande, kan besluta att adjungera andra tjänstepersoner som behövs utifrån den händelse som råder.

Krisledningsgruppen fattar strategiska beslut. Vid en samhällsstörning finns alltid en risk för att de personer som behöver bibehålla strategiskt fokus blir för operativa. Förvaltningschefer är därför, precis som i vardagen, medlemmar i krisledningsgruppen och stf förvaltningschefer leder respektive förvaltning. Konsekvensen kan annars bli att flera händelseutvecklingar som hade kunnat förutses istället förbises.

Krisledningsgruppens uppgifter är:

- Att leda det långsiktiga, övergripande och strategiska arbetet
- Att prioritera insatser
- Att fatta beslut i stort och fatta beslut om målsättningar och inriktningar
- Att fatta övergripande beslut
- Att följa upp lägesbilden och ansvara för omfallsplanering

---

<sup>3</sup> Återfinns i krispärm 2025

<sup>4</sup> Återfinns i krispärm 2025

Vid en extraordinär händelse då krisledningsnämnden är aktiv är krisledningsgruppens uppgift att analysera läget och föredra förslag till beslut för krisledningsnämnden. Alla möten och beslut som fattas i krisledningsgruppen ska dokumenteras för att underlätta uppföljningen av beslut. Dokumentationen är också viktig för att dra lärdomar när samhällsstörningen utvärderas.

Nämndernas ansvar kvarstår under samhällsstörningar förutom om krisledningsnämnden är aktiverad och har fattat beslut om att överta hela eller delar av nämndens uppgifter.

### **3.4 Kommundirektören**

Kommundirektören, eller biträdande kommundirektör, är beslutsfattare i krisledningsgruppen. Kommundirektören leder det strategiska arbetet i krisledningsgruppen och är länken mellan krisledningsnämnd och krisledningsgrupp. I rollen ingår att:

- Visa väg
- Skapa förutsättningar
- Följa upp och korrigera

### **3.5 Krisledningsnämnden**

En extraordinär händelse kan innebära till exempel allvarliga konsekvenser för människors liv, förlust av stora ekonomiska värden eller värdefulla miljövärden. Det kan också innebära omfördelning av kommunala resurser eller ingrepp i flera nämnders ordinarie verksamhet i syfte att minska negativa effekter av den extraordinära händelsen. I sådana skeenden kan ordinarie beslutsprocesser vara för långa och därför finns möjligheten att aktivera krisledningsnämnden. Nämnden kan besluta om att överta hela eller delar av verksamheter från övriga nämnder.

Sju ledamöter och sju ersättare ur kommunstyrelsen utgör kommunens krisledningsnämnd. Krisledningsnämndens uppgifter regleras i lag samt framgår av nämndens reglemente.

Krisledningsnämnden träder i funktion efter beslut från krisledningsnämndens ordförande. Alla beslut som fattas ska dokumenteras.

Krisledningsnämnden ska fatta normativa beslut i frågor av principiell och övergripande natur och ger uppdrag till krisledningsgruppen. Det är viktigt att krisledningsnämnden inte blir operativ utan bibehåller det övergripande och breda perspektivet av den extraordinära händelsen.

När krisledningsnämnden inte är i aktiverad, men en samhällsstörning pågår ska krisledningsnämndens ordförande hållas informerad om krishanteringen, lägesbilden och genomförda åtgärder.

Att krisledningsnämndens ordförande är uppdaterad underlättar när det finns behov att aktivera krisledningsnämnden.

### **3.6 Kommunala bolag**

Samverkan mellan bolag och förvaltningar ska alltid ske om det finns ett behov oavsett störningsnivå. Kommunens samlade resurser inklusive de kommunala bolagens samlade resurser ska vid behov kunna disponeras utifrån behov. Beslut fattas i krisledningsgruppen där VD: ar och näringslivschef ingår.

### **3.7 Lokal inriktnings- och samordningsfunktion (ISF)**

Vid samhällsstörningar som påverkar hela eller stora delar av kommunens geografiska område behöver olika aktörer arbeta tillsammans. Insatser behöver samordnas och behoven prioriteras för olika aktörer ska kunna agera så effektivt som möjligt. För att kunna åstadkomma detta används en lokal inriktnings- och samordningsfunktion (ISF), som kommunen står värd för. En ISF är en tillfälligt sammansatt aktörsgemensam funktion för att sluta överenskommelser om inriktning och samordning. I praktiken är alltså ISF möten, fysiska eller på distans, som berörda aktörer genomför för att komma överens om hur en samhällsstörning ska hanteras. ISF används när flera aktörer berörs av en samhällsstörning och det identifieras behov av gemensam inriktning och samordning. Vilka aktörer som ingår i en ISF beror på typ av samhällsstörning som inträffar. ISF går att jämföra med krisledningsgruppen men innefattar externa aktörer.

### **3.8 Kommunalt krisstöd**

Ett krisstöd kan aktiveras vid en händelse som är omfattande och/eller allvarligt måste organiseras, ledas och användas på ett samordnat sätt.

Exempel på händelser där krisstödet kan ge stöd är när flera människor är indirekt drabbade och som inte tas om hand av sjukvården. Ansvarig förvaltning är socialförvaltningen. Det finns en plan för kommunalt krisstöd som heter "POSOM Krisstöd - Plan för psykosocialt omhändertagande vid katastrofer och stora olyckor", dnr KS.2020.95.

### **3.9 Avveckling av krisledningsorganisationen**

Om krisledningsnämnden är aktiv kommer den med stor sannolikhet vara den första instans som avvecklas och uppgifterna som nämnden eventuellt övertagit från andra nämnder återgår till ordinarie nämnd. Därefter avvecklas central krisledning med krisledningsgrupp och krisledningsstab. Sist avvecklas lokal krisledning

Alla beslut ska dokumenteras. Avvecklingen av en lokal ISF ska också dokumenteras.

När ett beslut om avslut (oavsett instans) fattats är det viktigt att tänka på att:

- Avvecklingen sker succesivt. Särskilt viktigt är det för kriskommunikationen som kan behöva finnas kvar under en längre tid.
- Dokumentation samlas in och sparas. Diarieför den dokumentation som krävs och arkivera relevant dokumentation.
- Lokaler, material och teknisk utrustning återställs
- Informera internt och eventuellt externt om att arbetet avslutats
- Se över behov av ledighet och krisstöd för den personal som deltagit i krisarbetet
- Utvärdering genomförs

Redan i uppstarten ska ungefärlig tidpunkt för avvecklingen gärna bestämmas. I den mån det är möjligt meddelas inriktning om avveckling till samverkande aktörer internt och externt.

Det är viktigt att ta tillvara på erfarenheter av det inträffade därför bör en slutrapport sammanställas. Här redovisas i korthet händelsen, viktiga beslut och avväganden som gjorts, vilka kostnader händelsen fört med sig och vilka eventuella åtgärder som ska genomföras efter händelsen.

## 4 Kriskommunikation

Enligt kommunstyrelsens reglemente ska kommunstyrelsen som ledningsfunktion leda och samordna informationsverksamheten i kommunen. Vid svåra olyckor och andra påfrestningar på samhället är information av allra största vikt och andra myndigheter, allmänheten, massmedia och kommunal personal kommer att ställa stora krav på att information når ut. Denna informationsplan ska användas som stöd vid extraordinära händelser, stora olyckor eller andra kriser. Men behovet av information är olika, allt beroende på vilken händelse som inträffat.

### 4.1 Mål med kriskommunikation

Inför eller vid en verksamhets- eller samhällsstörning ska kommunen agera snabbt och kraftfullt och kommunicera om situationen, vilka bedömningar som görs och vilka åtgärder som sätts in. Kommunikationsarbetets mål är att ge drabbade, anhöriga, invånare och massmedia en allsidig och korrekt information om sådant som gäller deras liv, hälsa, egendom och den miljö de lever i. Informationen bör i möjligaste mån anpassas och göras tillgänglig för de grupper i samhället som inte förstår svenska eller på annat sätt har svårt för att tillgodogöra sig information. Informationen ska därför:

- Utgå från människors behov

- Lämnas tidigt och regelbundet
- Vara öppen och sann
- Vara enkel och lättillgänglig
- Vara entydig och samordnad med annan information

Därmed stärks förtroendet för hur Gislaveds kommun hanterar krisen, otydligheter förebyggs och ryktesspridning motverkas.

## 4.2 Målgrupp

Generellt sett finns det alltid mer än en målgrupp för information. Allmänt sett är anställda, media och invånare alltid viktiga att informera. Dessa grupper kan sedan delas upp beroende på om de är till exempel direkt drabbade, indirekt drabbade eller icke drabbade av en händelse. Vid vissa tillfällen kan det också finnas behov av att informera myndigheter och andra kommuner.

Det centrala är att anpassa informationen efter de målgrupper som ska ta emot och ta till sig informationen, eftersom olika målgrupper kan ha olika informationsbehov. Olika målgrupper använder sig också av olika kanaler för att ta till sig information – det går därför inte att bara använda en informationskanal t ex Internet. Det är viktigt att målgruppsanpassa informationen. Det är också viktigt att redan innan händelsen tänkt på att vid en kris återgår man till sitt modersmål.

## 4.3 Generella arbetsuppgifter

Uppgifter i kommunikationsarbetet är bland annat:

- Samla in och bearbeta information
- Producera information för internt och externt bruk
- Informera massmedia, allmänhet, egen personal och andra myndigheter
- Arrangera, förbereda och genomföra presskonferenser
- Vid behov upprätta en informationscentral för allmänheten
- Vid behov upprätta presscenter
- Tillgodose behov av tolkhjälp

## 4.4 Kommuniseringsansvariga

När kommunen drabbas av en extraordinär händelse, stor olycka eller annan kris ska en eller flera särskilt utsedda personer föra kommunens talan i media. Samverkan ska ske med räddningstjänsten, polisen, regionen eller annan berörd organisation/myndighet. Genom att använda en kanal utåt från

kommunen minskas risken för att obekräftad information sprids genom informella kanaler.

## 4.5 Viktiga informationskanaler

Den viktigaste kanalen för att nå ut till kommunens invånare (och till media i viss mån) är kommunens webbplats, [www.gislaved.se](http://www.gislaved.se). Där kan till exempel svar på enkla återkommande frågor och övergripande information publiceras. Kommunens konton på sociala medier är också viktiga kanal för att sprida information och svara på frågor. All information som skickas utåt, genom till exempel pressreleaser eller VMA ska också publiceras på hemsidan.

En annan viktig kanal är kommunens intranät. Där är det viktigt att nå ut med viss information som enbart berör de anställda. Kommunens anställda ska veta att det allra senaste som berör dem återfinns på intranätet.

## 4.6 Informationsnumret 113 13

Allmänheten kan ringa 113 13 och lämna information om allvarliga olyckor och kriser. Numret är ett stöd för ansvariga aktörer att förmedla verifierad information till allmänheten vid allvarliga olyckor och kriser i samhället. Det kan till exempel handla om en större storm, översvämningar eller en storbrand. Informationen kommer, beroende på händelse, från kommuner, länsstyrelser, centrala myndigheter eller andra ansvariga aktörer.

## 4.7 Myndighetsmeddelande

Myndighetsmeddelande kan sändas i Sveriges Radio när den normala kommunala verksamheten inte kan bedrivas men behovet av information inte är lika bråttom som vid Viktigt meddelande till allmänheten.

Behöriga att begära sändning av meddelande i kommunen är:

- Kommundirektören
- Förvaltningscheferna
- Regional insatsledare i räddningstjänsten Gislaved, Gnosjö och Värnamo kommun
- Kommunikatör
- Kommunsekreteraren

## 4.8 Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)

Det finns två varianter på Viktigt meddelande till allmänheten (VMA): varningsmeddelande och informationsmeddelande (se bilaga).

Inför och vid inträffade extraordinära händelser har kommunen möjlighet att begära sändning av VMA – informationsmeddelande. Behörighet att



begära sändning av sådant meddelande har kommundirektören och räddningschef samt fler om det så är angivet i kommunstyrelsens delegationsordning.

## **4.9 WIS, Webbaserat informationssystem**

Skyddat webbaserat informationssystem, WIS som Gislaved kommun är ansluten till delar information vid kriser. Förutom merparten av Sveriges kommuner är även bland annat länsstyrelserna, regionen och polismyndigheten anslutna till WIS. WIS ska användas i den mån det anses behövt. Vid stora kriser där fler än en kommun drabbas kan WIS vara ett bland många sätt för att effektivt dela och sprida information.

# **5 Övrigt**

## **5.1 Lokaler, samband och utrustning**

Bestämda lokaler finns för krisledningsgrupp, krisledningsstab och krisledningsnämnd. Se bilaga 3.

Normalt upprätthålls den interna kontakten i kommunen på sedvanligt sätt via telefon, mobiltelefon och e-post. Kommunens interna telefonkatalog och lista för beredskapstelelinjer används i sambandsarbetet. Befaras eller föreligger störningar i kommunens ordinarie telefoni används Rakel och förberedda beredskapstelelinjer. Kommunens räddningstjänst använder RAKEL.

Kommunens krisledning har även tillgång till terminaler som vid behov ska ställas upp på krisledningsplatsen för att möjliggöra kommunikation mellan kommunen och andra aktörer som till exempel Länsstyrelsen.

Det nationella webbaserade informationssystemet (WIS) är framtaget av MSB i samarbete med aktörer i det svenska krishanteringssystemet för att underlätta informationsdelning emellan aktörerna i det svenska krishanteringssystemet före, under och efter samhällsstörningar. WIS ska kunna användas för att ta del information vid en regional eller nationell samhällsstörning. Det ska även vid behov kunna användas för att dela information om en samhällsstörning i kommunen. WIS används främst av staber samt ledningsgrupper.

Kommunens anställda går att nå i den ordinarie telefonlista som finns digitalt. Det finns även krisledningskort som innehåller uppgifter till krisledningsnämnden, krisledningsgruppen, stabschefer och kontaktuppgifter till vissa nyckelfunktioner i kommunen. Syftet är att krisledningsnämnd, krisledningsgrupp och stabschefer lätt ska kunna nå varandra. Det finns även kontaktlista som innehåller personer i krisledningsstaben. Varje lokal krisledning bör i sin tur ha kontaktlista till relevanta funktioner och medarbetare. Alla kontaktlistor, checklistor och planer ska finnas tillgängliga

digitalt och analogt. Telefonnumren skall följa funktion och inte person i syfte att telefonnumren skall vara så aktuella som möjligt över tid. De medarbetare som behöver ha tillgång till olika kontaktlistor, checklistor med mera ska vara medvetna om var de finns.

Under pågående kris bör de som deltar i krisledningsarbetet använda sig av ett automatiskt e-postmeddelande som uppmärksammar den som söker kontakt på att de för närvarande är upptagna. Det skapar större tydlighet gentemot omgivningen som inte är direkt involverad och bör minska deras förväntningar på snabb respons.

## **5.2 Samverkan**

Inom Jönköpings län finns F-samverkan, en regional organisation för krissamverkan som kan träda in vid befarade omfattande störningar som påverkar hela länet till exempel vädervarningar från SMHI. Denna organisation initieras genom tjänstemän i beredskap vid regionen, länsstyrelsen, vakthavande befäl vid polisen eller räddningschef i beredskap för Jönköpings län. F-samverkan är ett länsövergripande stöd till kommunerna i Jönköpings län samt Ydre kommun och tar inte över det kommunala krisledningsansvaret vid en händelse.

Det finns i länet en länsgemensam resurs i frivilligorganisationen Frivilliga Automobilkåren (FAK) som Gislaveds kommun har avtal med. FAK kan vid en krissituation bistå kommunen med bland annat drift av elkraftsaggregat, fältköksfunktion, framförande av bandvagnar med mera.

## **5.3 Bistånd**

På begäran får en kommun lämna hjälp till andra kommuner som drabbats av en extraordinär händelse i fredstid. För detta har kommunen rätt till skälig ersättning. Gislaveds kommun behöver ha en förmåga att efter begäran både att ta emot och lämna stöd.

## **5.4 Rapportering till länsstyrelsen**

Rapporter och dialog med länsstyrelsen kan ske på bästa möjliga sätt utifrån typ av samhällsstörning.

## **5.5 Ekonomi**

Samtliga direkta kostnader för samhällsstörningar ska kunna följas upp i efterhand. Med samtliga kostnader avses även personalkostnader. Det ger möjlighet att direkt se vad beslut och åtgärder kostat och underlättar arbetet om statsbidrag, ersättningar eller dylikt ska sökas i efterhand.

Om en viss andel av utförd verksamhet senare kan bedömas som liggande inom ramen för "normal verksamhet" kan denna andel debiteras respektive förvaltning/enhet motsvarande i efterhand.

Ekonomiavdelningen ger anvisningar för ekonomisk redovisning.

## 5.6 Utvärdering

Vid varje tillfälle där någon del av krisledningsorganisationen varit aktiverad ska insatsen utvärderas. Kommundirektören eller beslutsfattaren ansvarar för att utvärderingen genomförs och delges alla som varit delaktiga i krisarbetet. K7 funktionens medlemmar kan sammanställa underlaget. Kriskommunikationen kan utvärderas separat.

Resultatet av utvärderingen ska ge underlag för fortsatt arbete med planering, utbildning och övningar för kommunens krishantering och krisberedskap. Resultatet kan innebära att rutiner ändras och utvecklas.

## 5.7 Övning och utbildning

Krisledningsnämnd, krisledning och stab ska få utbildning och övning varje mandatperiod. Efter genomförd utbildning och övning ska utvärdering genomföras.

Alla verksamheter kan kontinuerligt öva och träna sin personal på realistiska och tänkbara situationer som kan uppstå vid olika typer av samhällsstörningar och extraordinära händelser. Det är dock viktigt att verksamheternas generella förmåga stärks för att kunna möta händelser som inte tidigare identifierats eller övats.

## 6 Referenslista

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, utgåva 4 Publ.nr.: MSB777 - reviderad oktober 2018 ISBN: 978-91-7383-884-9  
<https://rib.msb.se/filer/pdf/28738.pdf>

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Uppdaterad definition samhällsviktig verksamhet, 2020-10-27, MSB 2020-11275,  
<https://rib.msb.se/filer/pdf/30582.pdf>

Sveriges riksdag, lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,  
[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2006544-om-kommuners-och-regioners\\_sfs-2006-544](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2006544-om-kommuners-och-regioners_sfs-2006-544)